

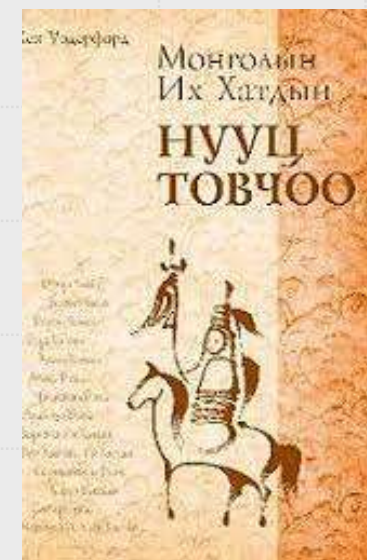

1206

**Армията на Монголската империя и
нейното влияние върху военното
дело на Евразия**

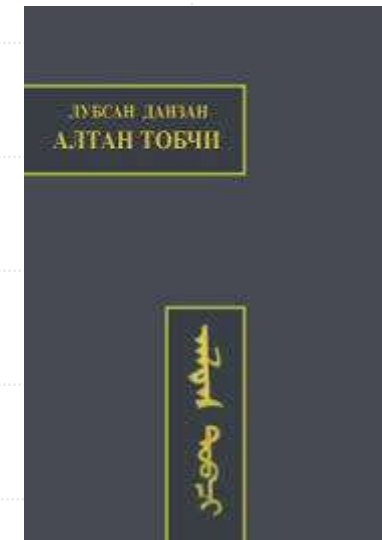
Извори-документи и исторически съчинения

- Тайната история на монголите" се състои от три части. Първата обхваща генеалогията на Чингис хан, втората описва живота и делото на Чингис хан (1206—1227), а третата — управлението на Великия хан Угедей.

„Златното сказание“ на Лубсан Дандзан (17 в.)

- „Златното копче„ /“Алтан тобчи“/от неизвестен автор - допълнение на „Златното сказание“. Отразява обществените явления от гледна точка на управляващите династии.
- „Скъпоценното копче" /“Эрдэний товч“/от Саган Сецен – 1662 г.
- „Жълтата история“/„Шара туужи“ /. Ръкописът е открит през 1891 г . във Вътрешна Монголия от Орхонската експедицията на В. Радлов.

Китайски източници

„Пълно описание на монголо-татарите“ - записки на пратеника на империята Южен Сун, Джо Хуан при главнокомандващия монголски военачалник Мухули в Янцзин през 1221 г.

„Кратки сведения за черните татари,“ - автори са членовете на делегацията на Южен Сун при хан Угедей — Пен Да-я и Сюй Тин .

„Образци от съчиненията на управляващата династия,“ (1334 г.)- сборник с надписи за гроба на Елюй Чу-цай, съветник на Чингис хан с автор китайският учен Су Тяндзюе.

„История на династията Юан,“ - под ръководството на Сун Лян и по разпореждане на първия владетел на династията Мин - Джу Юен-Джан /император Хуну/

- Първият император на династия Мин - Хуну /Hongwu/

Персийски ИЗТОЧНИЦИ

- Фазлалах ибн Абу л-Хайр Хамадани, познат с краткото име Рашид ад дин (1247 — 1318), везир на монголските ханове Хазан и Улдзийт.
- Джами ат таврих /Сборник с летописи-1310 -1311/
- „История на Хазан хан“ в две части

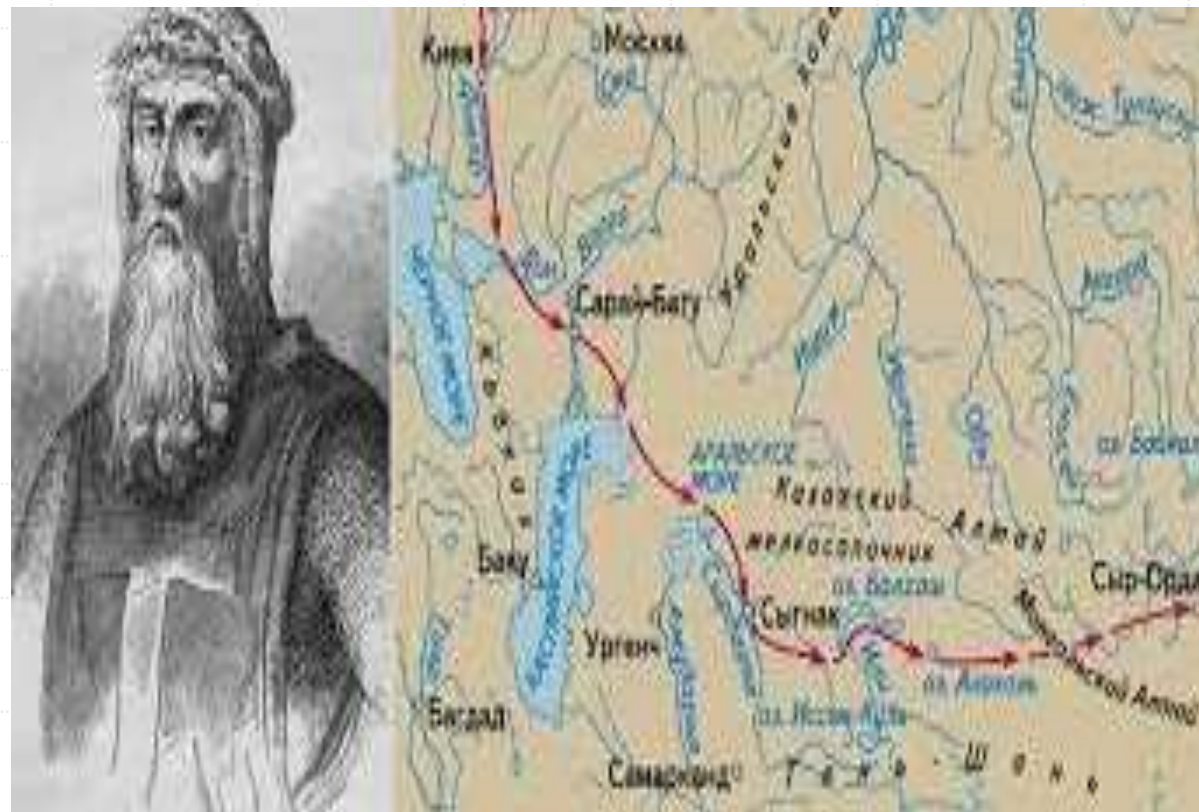
Източници от западни автори

- Марко Поло – „Милионът“
- Унгарският доминиканец Юлиан – „Велика Унгария“ - 1237 г
- Хрониката на Алберик от абатството „Три фонтана“
- „Голяма хроника“ на Матей Парижки.
-

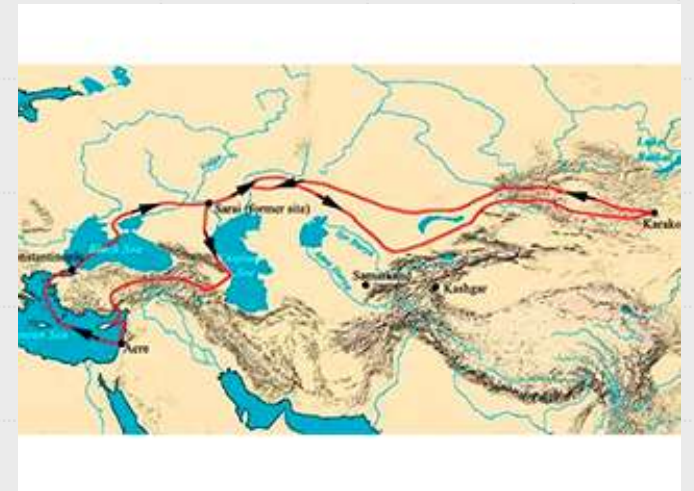

Джовани де Плано Карпини,
пътешествие през 1245 —
1247
- „История на монголите„

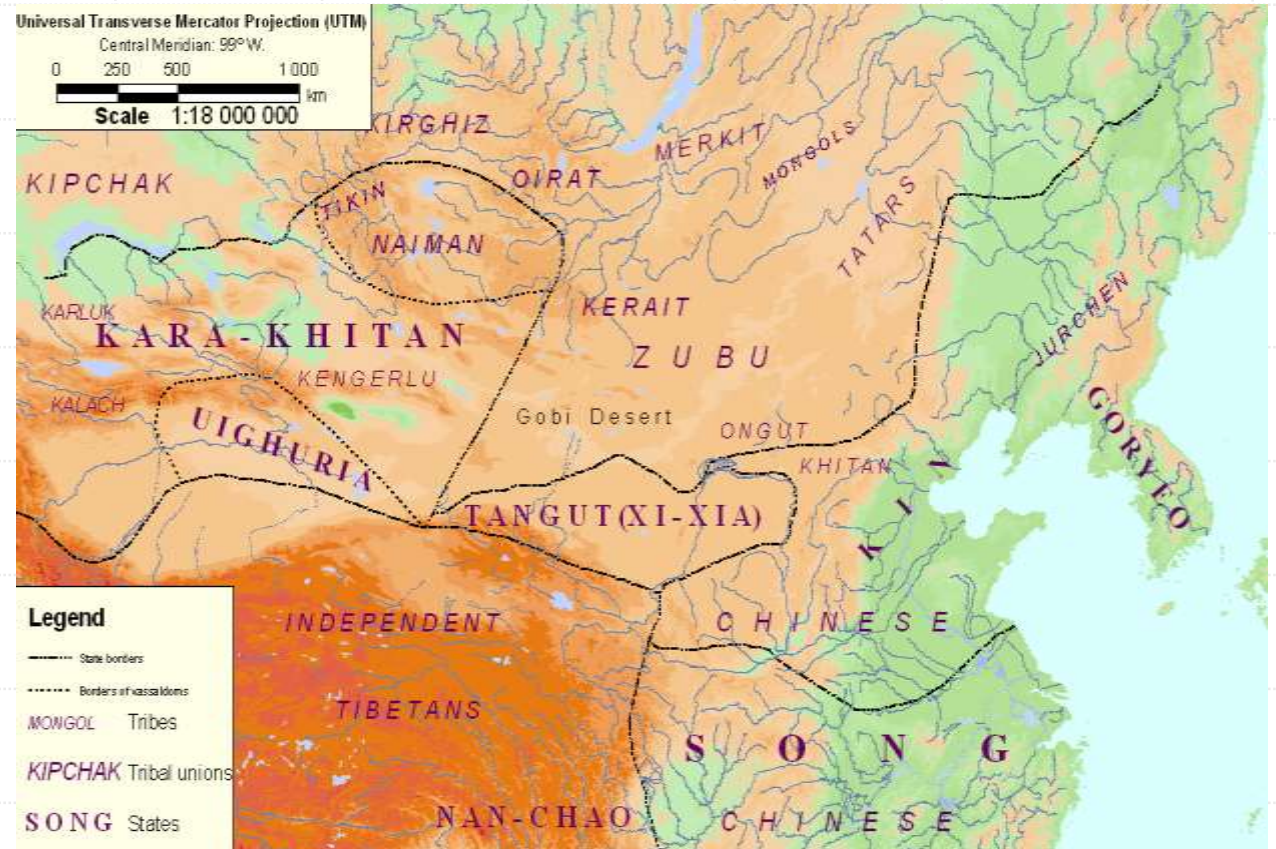

Гийом/Вилхелм де Рубрук

- Пътешествие през 1246 — 1248 г.
- „Пътуване в източните страни“.

- Хамаг-монголи, кереити, тайчиути, меркити, наймани и др.
- (степни пл.)
- Хори, баргут, тумет, булгачин
- (ловни пл.)
- Ойрати – в Осморечието
- (Приангарски р-н)

Монголските племена 11-12 век

Кубилай хан(1215-1294)

- Кубилай (Хубилай, Кублай) - избран през 1260 .
- Син на Толуй и внук на Чингис хан.
- Премества столицата от Каракорум в Пекин и я нарича Ханбалук, също Дайду (“Велика столица”)
- От 1271-1279 завзема целия Китай и през 1280 дава название Юан на своята династия.- Империя Юан/Юен
- Походи срещу Япония, Бирма, Камбоджа, Корея.

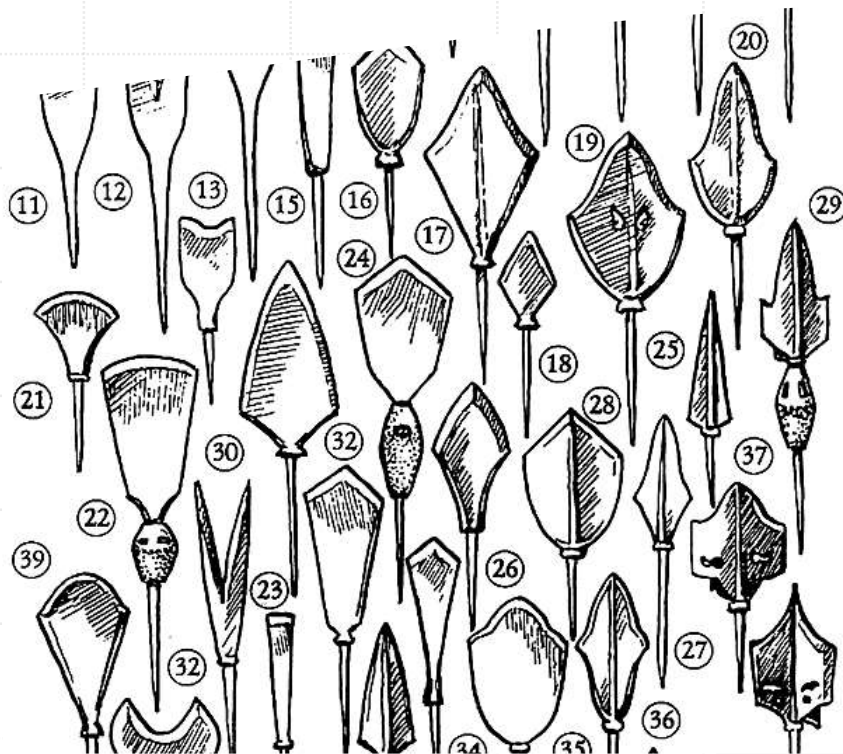

Армията. Конне и хора

Оръжие и доспехи. Лък и стрели

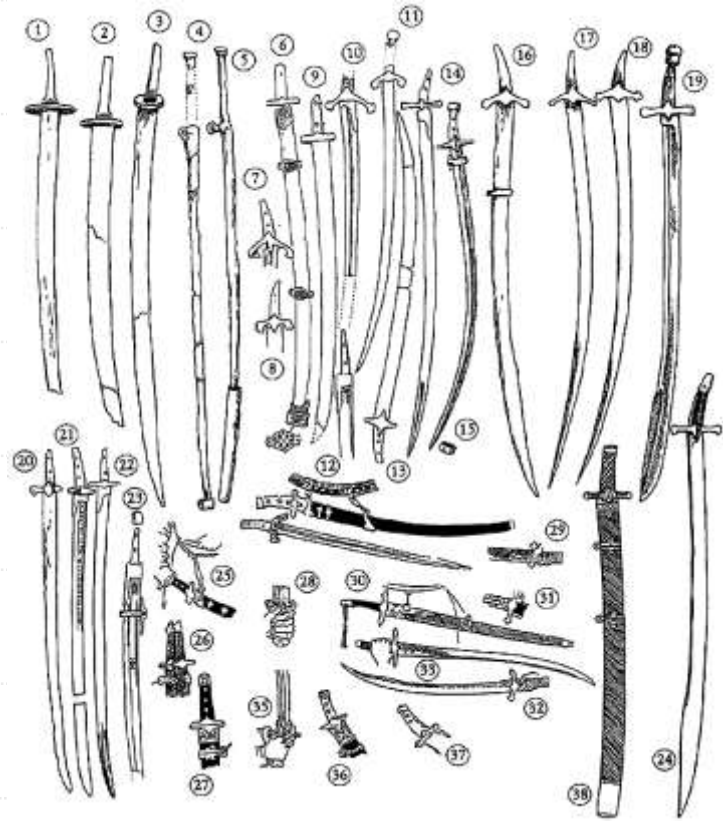

Mongolia in winter coats with pack animal, c.1231-40

- 1-шлем; 2- щит; 3-/шило/игла; 4- пластини на доспехите; 5- принадлежности на екипировката- топор, връв, манерки, ласо, метално котле, чувал от кожа

МОНГОЛЬСКИЙ ВЕДНИК XII — начала XIV в.

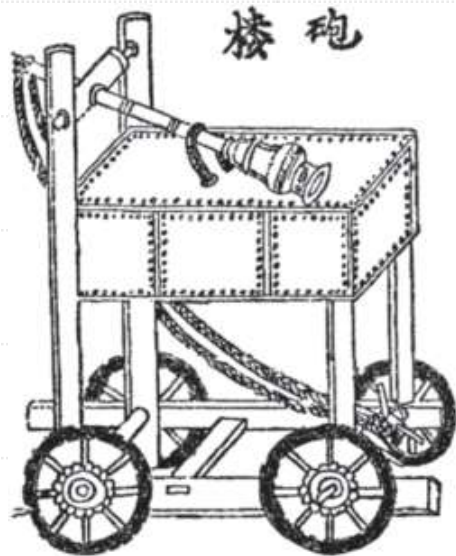

Mongol heavy cavalry officer, China, c.1210–30

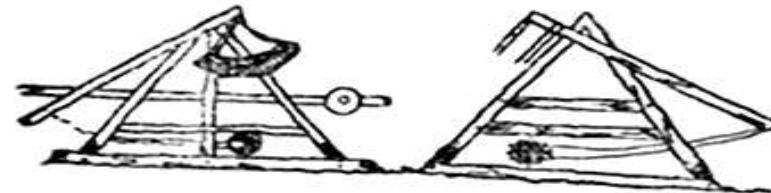
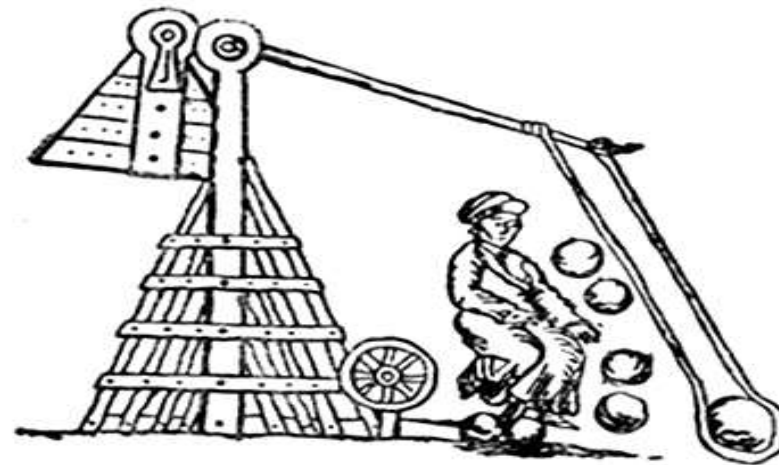
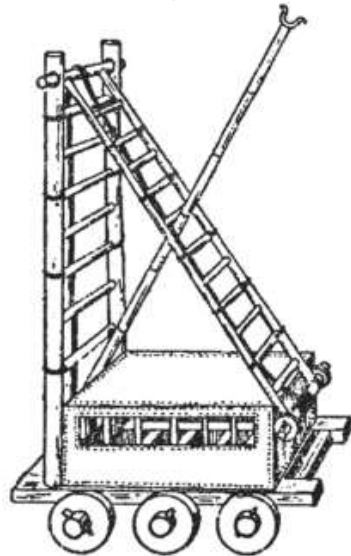
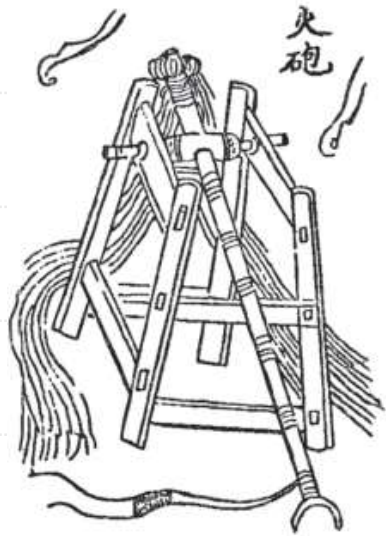
- Реконструкция на доспехи на монголски войн от 13 в.
- Върху металната ризница е облечен кожен жакет с прикрепени към него метални пластини.

Обсадна техника

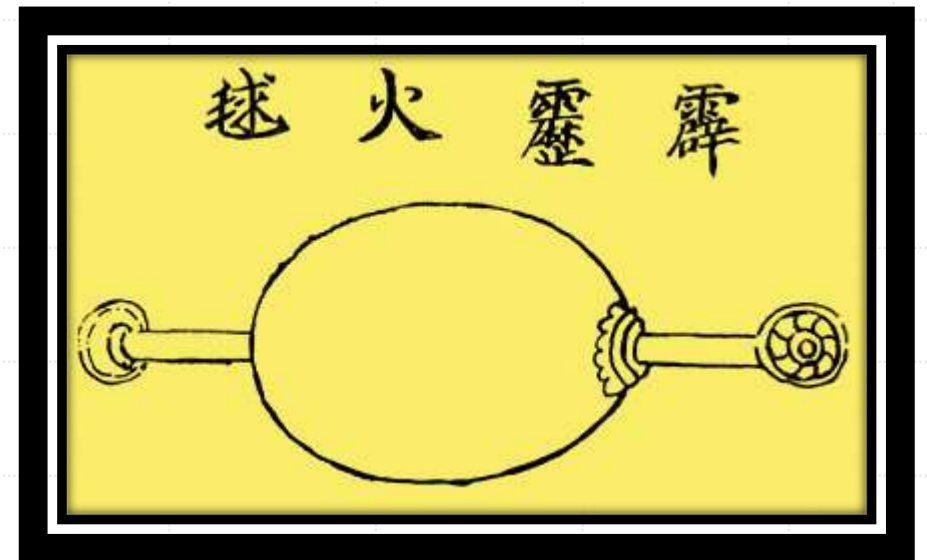
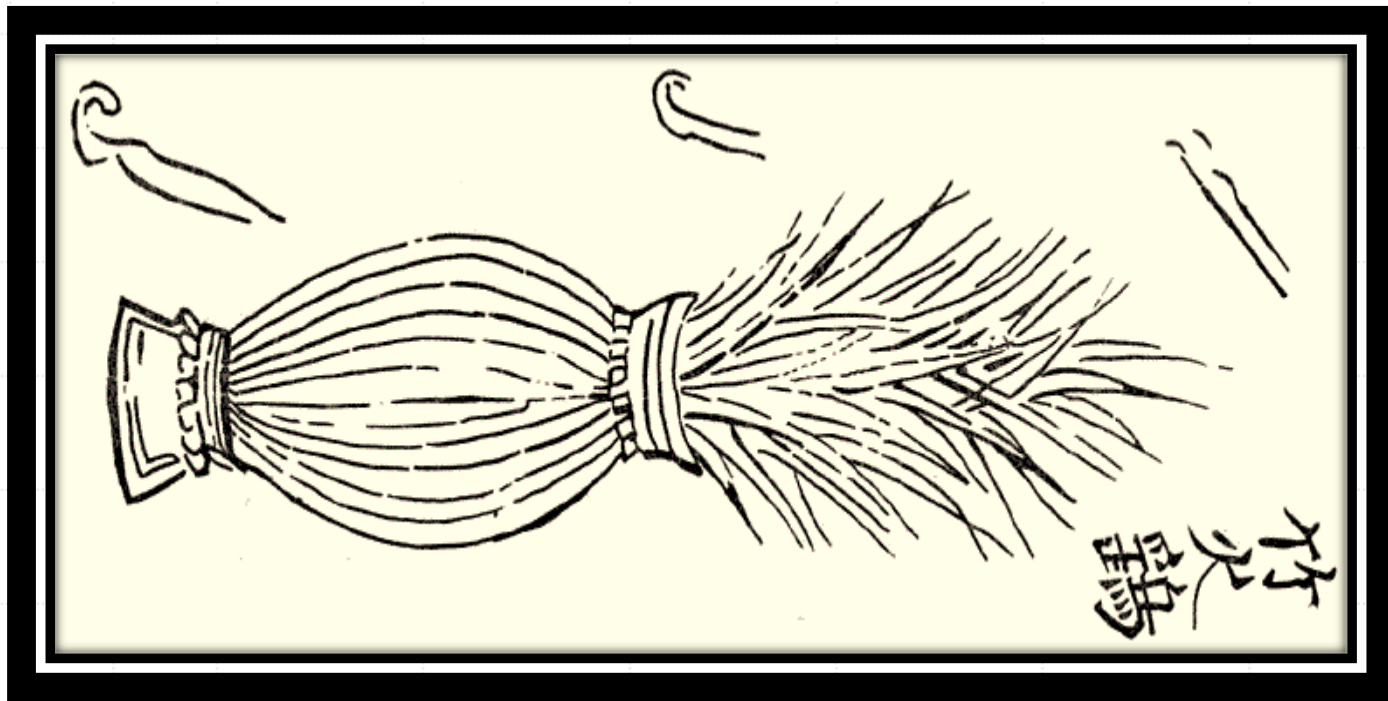
Камнететни оръдия

Тежък единичен и троен арбалет

Снаряди „бамбуков ястреб“ и „гърмящо огнено кълбо“

Фрагмент от битка с японците с взривяване на бомбичка

Организация и структура на армията

- Десетична система на разделение
- Три главни части - ляво/източно крило, дясно/западно крило и център. Централният полк включвал гвардията на хана /кишиг/, съставена от най-отбраните воини.

Императорска гвардия

- Темучин създава специално военно подразделение за охрана на своя лагер, състоящо се от 80 нощни и 70 дневни стражи - гвардия.
- Гвардията става опора на военната организация и на административната система на страната
- Численост- по Рашид ад дин – към момента на смъртта на Чингис хан през 1227 г. армията му наброявала 123 000. Ляво крило- 62000; Дясно крило – 38 000; Център -12000; гвардия на Чингис - 1000; вспомогателни контингенти -10 000
- Значение на куриерската служба /Яам/, която представлява мрежа от малки стационарни селища /2-3 юрти/, които се намирили на разстояние около 30 км. едно от друго в степта.
- Лоялност и дисциплина

Стратегии и тактики

- **План на военните действия**
- **Психологическа обработка на противника**
- **бързина**
- **изненада**
- **жестокост**
- **разнообразие**
- **дисциплина**

Общи характеристики на тактиките

Монголската армия формира няколко линии. Първите редове са се състояли от тежко въоръжени конници. В задната част са конни стрелци.

Традиционният метод и стил на водене на сраженията на монголите е бил прочутото фалшиво отстъпление.

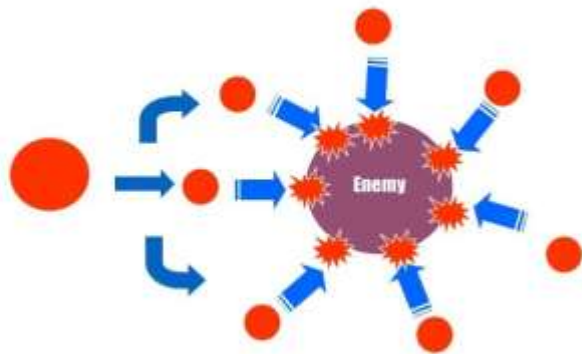
Принципно монголите са предпочитали дистанционните боеве, докато имат предимство пред врага.

В монголската армия военачалниците ръководели битката през цялото време и издавали команди.

Връзка и координация между отделните военни части- чрез куриери; с димни сигнали, сигнални огънове, заповеди издавали с помощта на бели и черни флагчета, нощем – с фенери.

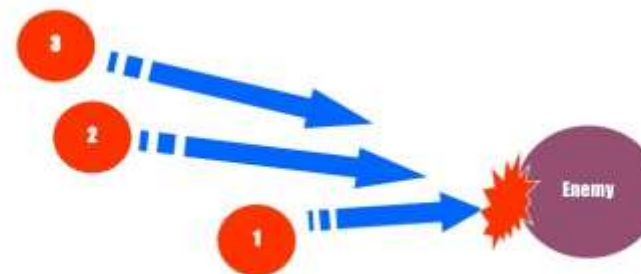
"Разпръснати звезди"

#1 Crow Soldiers and Scattered Stars Tactics

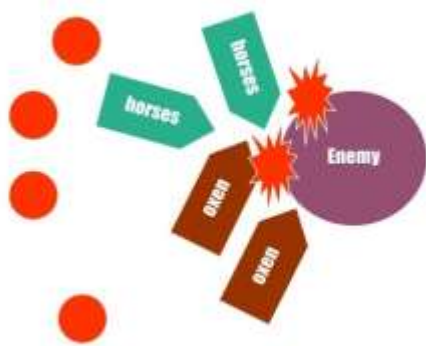
"Кавалерийско длето"

#2 The Cavalrymen Charge Tactics

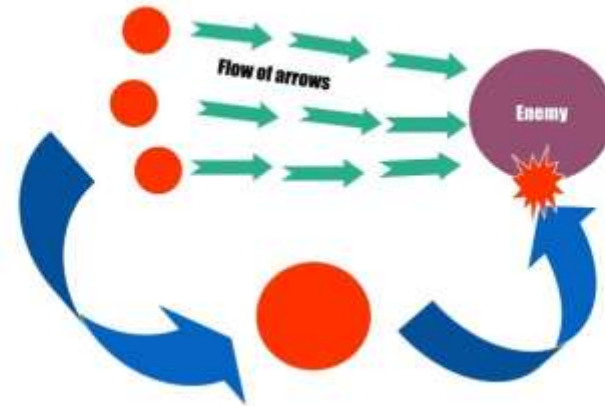
"Объркай врага"

#4 Throw-Into-Disorder Tactics

"Изтощаване"

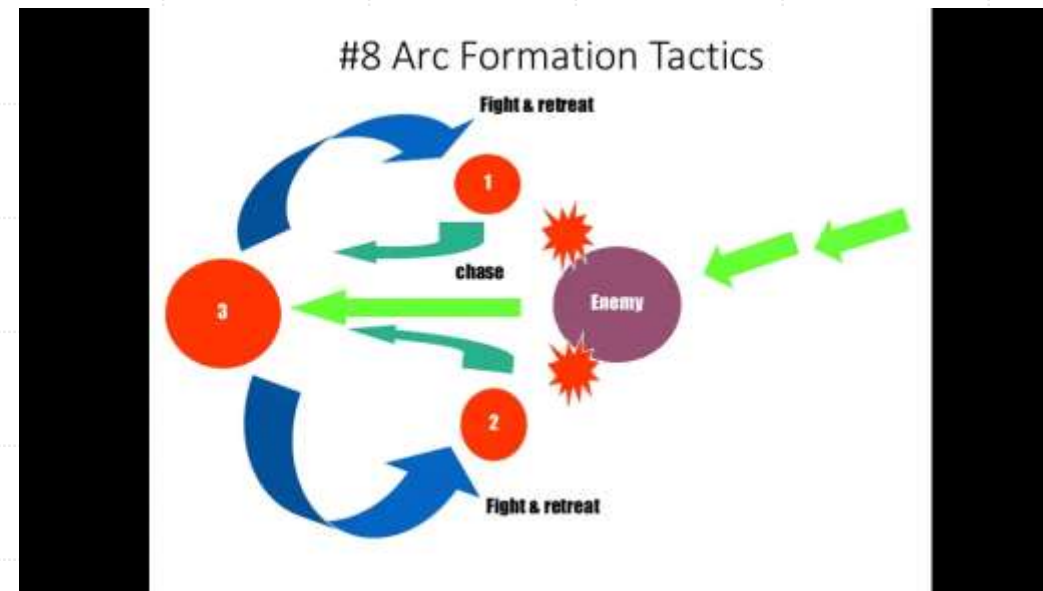
#5 Wearing-Down Tactics

„Объркване и смуцаване“

„Формация лък“

Влияние на монголската военна школа

Русия

монголски тип на въоръжаване ;

променят тактиките при водене на битка

структурират се частично на принципа на монголските войски.

променя се конското снаряжение

Европа. Капитан Базил Хенри Лидъл Харт (1895- 1970) (*Basil Henry Liddell Hart*)

- Британски военен историк,
кореспондент и стратег
- анализ на военното изкуство на
Чингис хан и Чингисидите.

Генерал Хайнц Вилхелм Гудериан (1888 – 1954) (*Heinz-Wilhelm Guderian*)

- „Бързият Хайнц“
- Танковите дивизии на Бързия Хайнц са в основата на светкавичните победи на Вермахта в Полша и Франция през 1939 и 1940 година.
- Възгледите му за блицкрига често го вкарват в конфликти и със самия Хитлер, който на два пъти го сваля от длъжност.

